

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy óra	1
Egy óra	—	Egy óra	70
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Telepítés Németországból hazánkba.

(Ajánlva a Budapesti Hírlap figyelmébe.)

A „Budapesti Hírlap“ május 35-iki számában Beksics Gusztávtól egy cikk jelent meg, a melyben arról van szó, hogy a szászok németországi lapokban beköltözésre hívják fel az embereket, tehát telepítenék a Székelyföldre, de nem az állam melétt, hanem az állam ellen. Ehez én hozzá teszem, miszerint tudomásom van róla, hogy évekként ezelőtt a Bánátról hívtak települőket. Még csak azt említem meg a Beksics cikkéből, hogy a szászok gazdagságáról is megemlékeznek, mint a mely által képesek ilyen haza ellenes telepítésre.

Először a szászok gazdagságáról: Statisztikailag nem tudom ugyan igazolni, hogy a szászok nincsenek oly vagyonosak, mint az alföldi magyarság, mert erre a szükséges segédeszközök nincsenek kezemenél, de megvagyok győződve, hogy nem csalódom, mikor az alföldi magyarságot mondom vagyonosabbnak. Igaz, hogy a szász nem emlegeti sohasem a vagyonát és ha emlegeti, akkor kevesebbet mond, mint amennyi van, az is igaz, hogy mi magyarok meg nagyon szeretjük a vagyonunkat emlegetni és akkor a vagyonunkhoz hozzá-

toldunk, az adósságunkból ellenben elhallgatunk egy darabot, a minek a következtése az, hogy mi gazdagabbaknak, a szászok ellenben szegényebbeknek látszanak, mint valósággal a miylenek, mindennek dacára az a meggyőződése, hogy a szász szegényebb, mint az alföldi magyarság.

De nem ezen fordul meg a dolog. Ez mellékes.

A szász összevissza vagy 217 ezer mondjuk: 220 ezer, tehát nincs akkora, mint Debreczennek a lakossága háromszor véve. — Tegyük fel, a mi nem áll, de tegyük fel, hogy t. i. a szászok háromszor akkora vagyonnal bírnak, mint Debreczen lakossága. — Nemde nevésségesen kicsiny vagyon ez az összes magyarság vagyonához?

Az összes polgárok vagyonáról nem szólok, mert ebben a nemzetiségeké is bent van.

Most már mit látunk?

Azt, hogy ezzel a kevés szászszal és ennek a kevés vagyonával szemben nem csak Beksics, de mindenki az államot a maga nagyhatalmával vonultatja fel és bizonyos kedvteléssel hivatkozik az obstrukcióra, mint a mely megköti az államnak, ennek a hatalmas oroszlanak a kezét. — Nem

névésséges ez? No ha ez nem az, akkor nem tudom mi az. Egy állam 217 ezer emberrel szemben a maga hatalmas eszközeivel felfegyverkezve ennek a 217 ezernek csekély vagyonával szemben!

Ez úgy néz ki, mintha ágyuval lövöldöznenek a verebekre, flóberttel a hangyákra.

Ezzel csak a magunk aluszékony-ságát takargatjuk, közömbösségét leplezzük. Mondjuk meg inkább nyíltan, hogy a szász mindent megtesz, hogy a saját faját fentartsa, mi ellenben semmit sem teszünk. A szászok társadalma dolgozik, mienk ellenben alszik. Mondjuk hogy a szász telepít, mi pedig azt hisszük eleget tettünk a hazáért, ha éjjel után kapatos fejjel elhuzattuk a Kossuth nótát! Mondjuk ezt! Valljuk be az igazat! Ne csürjük-csavarjuk a dolgot!

No az oláhra senki sem mondhatja, hogy gazdag, Beksics sem mondja, azt azonban megmondja ő is, hogy az oláhok is parcelláznak és nyomulnak mindjobban az ország testébe befelé.

No, ha nem gazdag az oláh, hogy van hát, hogy telepítésre mégis van pénzök? Van, mert szereti a saját faját! Nekünk nincs, mert mi csak szájjal szolgáljuk a hazát és fajunk

A dolhai Rákóczi ünnepszég alkalmára.

(1903. június 8.)

Irta: **Draskócy Gábor.**

A szabadsághősnek szentelt ünnepére Hullámszónak indult minden honfi vére. Ünnepi érzéssel jöttünk fel Dolhára Koszorút tenni a hős emlékszozára.

Amit itt elplántált, a szabadság fája, Gyümölcsöt nem érlelt, pedig volt virága. Vérvirága, amely sikon, halmon, hegyen Ágyudőre s fegyver-ropogás közt terem.

Köny — és véráztatott földben valahára Mégis csak befogant a szabadság fája. Aki a fát egykor, plántálta, ültette O de keservesen szenvedett érette.

A Kárpát vidéke s annak szegény népe, — Melynek legfőbb kincse: a szabadság és béke —

Megunta az igát, rablást, szolgaságot, A béke árán is szabadságra vágyott.

Aki harciba vigye az eltiport jogért, Aki zászlót bontson, kereste a vezért. II-ik Rákóczi Ferencz zászlót bontott, A szent szabadságért a lábanczra rontott,

E csata-sikon volt legelső csatája, Vértől itt nedvesült a szabadság fája,

Lángja itt lobbant fel a szabadság, harcznak Vörös mérközésén kuruczoknak, labanczoknak.

3000 kurucz esküdt meg rája, Hogy meghal — vagy szabad lesz édes (Hazája.

Követte e csatát még számos kuruczharcz, Melynek említésén fellángol a szív s arcz.

Ne kutassuk most a Titáni harc végét, Ne ujjtsuk fel két század emlékét, A véres zászló, mely a Hazát bejárta, A majtényi sikon hullott le a sárba.

És . . . aki mindenét honáért odadta Legnagyobb fiát a törvény kitagadta. Ne kérdjük hova lón a nagy fejedelem. Cserben hagyta őt az ígért segedelem.

Hisz, ki segítette a magyart valaha, Ha harcban kifáradt fegyvere és kardja? — Bujdosásnak indult a nagyszívű király, Végzete, elérte a tenger partinál.

Ámde sirja nem lett a Hazának sirja, — Esmény, jog, szabadság soh' sem száll (nak sirba.

Szobra itt áll, amin rozsdá s idő kifog. A nép szívében él más szobra a népjog,

Ezen nincs hatalma fegyvernek, időnek, Jog- s szabadság-érzet az idővel nőnek. Rodostó a honfi szívek bus Mekkája. A hős szíven nő ki a szabadság fája.

Két hosszú évszázad szorosabbá tette A kapesot. — Rákóczit népe nem feledte.

Nem, — mert hatalmat, fényt a mérlegbe (dobott ;

De el nem alkudott egy szemernyi jogot, Sőt fejedelmi vagyont, jogart, fejedelmi vért

Ontott a Hazáért aldozott a Honért, Kinek sóhajai a márvány-tengernek

Zugó habjaival összeölekeztek. Zokogó siralma átszelte a tengert,

Mig meghasadt szíve nyugalmat ott nem [nyert.

Kinek emléke, mint hazajáró lélek, — Amitől kétszázad óta is még félnek A gyáva a sötét utu vakondakok,

Kik a szent szabadság fényére színvakok. Pedig . . . a Rákóczi név nem is név többé,

Hanem eszme, hit, fény, mely lángol örökké. Rákóczi emléke a nép szívében él.

Visszatérésében erősen hisz, remél. Ha köztudatba ment közmondás valaha,

Itt azzá lett: „A nép szava, Isten szava.“ Csak lesz virradatja hosszú éjszakának!

Csak feljő a napja a szent szabadságnak! Rákóczi szelleme lelkesít, erőt ad.

Honszerelme, mint egy fényben égő csillag A nagy, sötét pusztán vezérlé nemzetét.

És a szent szabadság fényes szövétnekét Magasra emelve, fennen lobogtatva Egy ígére mutat: „Legelső a Haza!“ —

érdekét. Ha sokat beszéltünk, azt hisz-
szük, eleget tettünk. A szászok és az
oláhok azonban nem beszélnek, ha-
nem cselekesznek.

Az eladásra kerülő ingatlan nem
éppen úgy eladó nekünk, mint az oláh-
nak és szásznak? Vagy alattomban
történik az adás-vétel? A magyarság
nem tud róla? Hogy mást ne mond-
jak: az Ugron birtoka csak úgy suty-
tyomban adódott el és nem bírói ár-
verésen? Miért engedte ezt a magyar-
ság szász kézre? Ha most a szászok
erre a birtokra Németországból hívnak
be telepeseket, hallgassunk el vele,
mert szégyellenünk kell, hogy a szá-
szoknak engedjük megvenni! Melyik
magyar bank volt az eddig, amely te-
lepítés céljára birtokot vásárolt nem-
zetiségi vidéken, mint az almakeréki
szász szövetség tette az Ugron bir-
tokával? Vagy a szászoktól várjuk azt,
hogy Almakerékre Szentestől hozzanak
telepeseket és nem Németországból?
Talán egy kicsit sok volna a szászok-
tól várni, hogy helyettünk cseleked-
jenek!! Mi Nagymagyarországról ál-
modunk, de érte nem dolgozunk!

Két törvényjavaslat.

(fp.) Az a két törvényjavaslat, melyet
az igazságügyminiszter a múlt héten bete-
jesztett és mely az ismert mulatságos esetre
szolgáltatót alkalmat, több szempontból kü-
lönös figyelmet érdemel.

Közgazdasági, igazságügyi és általá-
nos politikai szempontokból vizsgálva a ja-
vaslatokat és betejjesztés lényét, egyaránt
örvendetes jelenségeket fogunk észlelni.

Az egyik javaslat az uzoráról, a má-
sik pedig a kereskedelmi üzletek átruházá-
sáról szól s bár mindkettő korlátozza a ke-
reskedelmi foglalkozást, azok ellen kifogást
emelni nem csak nem lehet, hanem ellen-
kezőleg üdvözölni kell azokat, mert feltétle-
nül maguk után fogják vonni azon nem
megvetendő közgazdasági előnyt, hogy a
visszaélések a lehető legkisebb mértékben
fognak felmerülni, minek folytán maga a
foglalkozás erkölcsi és társadalmi tekintetben
sokat fog nyerni.

Ti, névtelen Hősök! Két század eltele,
Siri éjetekek nem virradt reggele,
Tárogató nem volt, — sirotok moh lepte,
Dicső harcokat a Hon elfeledte. —

Ti névtelen Hősök! Két század eltele,
Hogy Montecuculi szede fegyvere
Szabadsáért égő szivek átjárta,
Tetemetek közös temetőbe zárta,

Mármaros és Bereg volt szülő földetek,
Az elnyomott népért villant fegyveretek,
„Pro libertate“ állt zászlótokon írva,
Szabadság nevével szállottatok sirba.

Ti, névtelen Hősök! kiket a nép buja
Boszura, fegyverre hitt, — most koszoruja
Száll a sirotokra polgártársitoknak.

Kapcsai megnyitlak az elzárt titoknak.
Emlékteken eddig a feledés üle.
Küzdelmes harcokat most megdicsőü'e . . .
Kiket a letiport testvér kitagada,
Most keblére ölel közanyánk: a Haza.
Az Isten trónjához felszállt szellem, ha lát,
Sirotokon most már látjátok a hálát,
Menybe szállt lelketek, ha ide néz már ma:
Látjátok, mint lángol a hála oltára.

Mindkét javaslatot a közvéle nény már
régén sürgeti. Igaz, hogy nem egyhangu'ag.
Az uzora törvényt sürgetik az agráriusok. a
másikat a merkantilisták, de ezért mindket-
tő általánosan érzett hiányokat fog pótolni

Az uzora-javaslatot főképp a gabona-
elővételi ügyletek tették szükségessé. Nagy
hajsza volt e miatt egy időben az ország-
ban. Eleinte becsuktak mindenkit, aki előre
vásárolt gabonát a parasztoktól. később az
után nagy bölcsen rájött a bíróság, hogy a
törvény áruknak előre való megvásárlását
nem tiltja, tehát megengedi. Amíg azonban
ez a nagy titok kiderült, addig sok ember
meg lett fosztva szabadságától, becsületétől
és vagyonától.

A tisztességes, becsületes kereskedők
már akkor hangoztatták, hogy ők nem bán-
ják, hopzanak egy törvényt, mely tiltja a
vásárlást. A törvény ime itt van.. Egyrészt
nem megy annyira, amennyire az agráriu-
sok kívánták, mert igen helyesen sem azt
nem akarta megakadályozni, hogy a keres-
kedő ne vehessen előre gabonát és nem
akarta meggátolni azt sem, hogy a paraszt
ember, akit az állami adóért licizálnak, ne
szerezhessen magának az adóra egy kis
pénzt oly módon, hogy a remélhető termé-
sét eladja. Igen szerencsésen megtartja a kö-
zéputat és pontos utmutatót ad a bírónak
arra nevezve, hogy mikor állapítandó meg az
uzora bünténye. Különbözik pedig az új tör-
vény is elvi alapon áll, hogy nem a sze-
dett anyagi haszon nagyságától teszi füg-
gővé az uzora fennforgását, de míg a régi
törvény csak akkor látott uzorát, ha az
ügylet az adóst tönkre tette vagy alkalmas
volt arra, hogy azt tönkre tegye, addig az új
törvény a vagyoni romlás előidézését vagy fo-
kozását nem kívánja és az uzora krité-
riumává az ellenszolgáltatás feltűnően arány-
talan mértékét teszi.

Uj dolog a javaslatban az, hogy min-
den uzora hivatalból üldözendő. Ez ugyan
egy kicsit erős dolog, de ha ezt a csunya
foglalkozást alaposan ki akarjuk irtani, nem
lehet máskepp intézkedni. További nagy elő-
nye a javaslatnak, hogy a maganjogi
következményeket is részletesen szabá-
lyozza.

Ez a javaslat is épp úgy mint a ma-
sik a jogszokot meg fogja lepni a rendki-
vül szabatos és világos szövegezés által,
mert e tekintetben, sajnos, nem igen va-
gyunk elkényeztetve. Igaz, hogy aki Plósz
Sándor tudományos munkáit alaposan ismeri,
nem is várhat mást tőle, mint ilyen igaz-
zán tökéletes munkát, mert bizonyára a jö-
vendő törvényszerkesztőknek is mintául fog
szolgálni.

A kereskedelmi üzletek átruházására
vonatkozó javaslat jótéteményeit főleg a
nagykereskedők fogják élvezni. Ez a javas-
lat röviden úgy intézkedik, hogy aki egy
üzletet átvesz, felelős az üzletből eredő kö-
telezettségeket, melyeket ismert, vagy a
reus kereskedő gondosságával eljárva, is-
merhetett volna. Vége lesz tehát annak a
jó világnak, hogy a kereskedő eladta a bolt-
ját, zsebre tette a pénzt és elutazott egy
szébb hazába. Legalább ezt célozza az új
javaslat. Vajjon csakugyan így lesz-e, ezt
sajnos, határozottan állítani nem lehet. Mi
legalább a sanctiót gyengének tartjuk és meg-
felelő büntető intézkedés nélkül az üd-
vös cél elérésének nem tartjuk, de azért
a javaslat minden esetre egy igen fontos
lépés előre.

Általános politikai szempontból azon
megnyugtató tudatot kelti fel a két javaslat,
hogy csak maga a kormány egészében visel-
kedik passzív, de az egyes miniszterek nagy
buzgalommal és lelkesedéssel dolgoznak. Kü-
lönösen áll ez az igazságügyminiszterre, a
kit pedig az új perrendtartás bizottsági tár-

gyalása nagyon igénybe vesz. Csaknem na-
ponta ülésezik a bizottságban egy pár órát
és maholnap befejezi azt a nagy művet,
melyen egy kiváló tudós lelkesedésével év-
tizedek óta dolgozott.

De nemcsak az igazságügyminiszter,
hanem a többi szakminiszterek is dolgoznak
és dolgoznak s eredmény még sincs.

Mi ennek az oka? Egyszerűen az, hogy
nincs egy egységes, egészséges, céltudatos
kormányzati szellem.

A miniszterelnök minden munka dicső-
ségét magának akarja lefoglalni. Neki csak
az sürgős és az fontos, ami az ő nevével
és csak az ő nevével van elválaszthatatlan
összefüggésben. Minden más munka előtte
értéktelen, főleg az ezért van az, hogy
hiába dolgozik az igazságügyminiszter, nincs
alkalma, nincs módja munkájának gyümöl-
cseit átnyújtani annak, akiért dolgozik — a
nemzetnek.

A mostani két javaslatra is ez a sors
vár, amint azt a kormány felhivatalosa már
is megírta, pedig őszintén sajnálnok, ha a
képviselőházi tárgyaláson azokat nem Plósz
Sándor képviselné.

„Lukács pap éneke.“

Írta: Révész Kálmán.

A „Magyar Szó“ husvétii számában dr.
Fábó Bertalan, „Virágéneke. Balassa Bá-
lint korából“ című, értékes tanulmányában
Balassa-korabeli virágénekek tartja a kö-
vetkező verset is:

Mint sir a fehér hattyu
Meander vize partján,
Mikor kesergi sorsát
Életének végórán.
Igy zokog a bus gerlice,
Özvegységében asszu-fán,
Szerelmes párja halálán.

Ez a vers azonban nem virágének és
nem a Balassa Bálint korából való, hanem:
Hodászi Lukács debreczeni pap és
tiszántuli püspök emlékezetére,
Debreczeni Smigmatopoeus (Szappanos) János
által 1613-ban írott kesergő-ének. Teljes
szövegét ismerem, a marosvásárhelyi Teleki-
könyvtár Sinay-féle kéziratából vett máso-
latból.

A versfökből azonnal megtudjuk a
szerző nevét: IOANNES SMIGMATOPOEUS
DEBRECINUS M. Smigmatopoeus a Szap-
panos-nak elgörögösített alakja, éppen úgy,
mint Schwarzerd-nek Melanchton, vagy
Juhász-nak Melius. A végső M. pedig való-
színűleg Magister-t jelent.

Fájdalom azonban, hogy Debreczeni
Szappanos János nevét sem az egykoru iro-
dalomban, sem a debreczeni főiskola taná-
rainak és tanítónak névsorában, megezőideig
nem tudtam feltalálni.

Hodászi Lukács pedig, nagynevű és
kiváló érdemű református pap és püspök,
ki Debreczenben, 1613. május 17-én a
szószékben prédikálás közben halt meg.

Az ő halálát kesergi, az ő emlékezetét
örökíti meg a szóbanforgó gyönyörű ének,
melynek néhány versét, a most előadottak
bizonyosságául, ezennel közlöm. Csupán hely-
szüke miatt nem adhatom egész terjedelmé-
ben mind a 31 verset. — Ime azonban a
részletek:

1.

Igy sir a fehér hattyu Meander vize partján,
Mikor kesergi magát, halálának végső napján,
Igy zokog a szép gerlice, özvegységében, asszu-
(fán,

Szerelmes társa halálán.

2.

Oda van már életem, mint reggeli hóharmat
Elkelt szép örömem, mint akit a napelszáraszt,
Oh, mint lőn én elesésem; mindkét szerencse
(forgat,
Ez az idő elváltoztat.

3.

Arva hazám, Debreczen, hova tőd a prófétát,
A vén, jámbor, hív szolgán, nem reszket-é
(szived már,
Ama drága-lelkű Jósuén, nem nyilik-e meg
a száz,
Nem könyvezi-é az orczád?

4.

Nyárban buzakalásza, több é vajjon a földön,
Apró por, szárazságban, számosabb-é a me-
zőkön,
Mint Debreczen sóhajtása vagy on most min-
den helyen,
Mind fő-, közép- s alsórenden?

8.

Sovány immár fogadon, mind ételed s italod,
Nem készülsz olyan gyorsan, mikor a harang-
szót hallod,
Csaknem meghasad szived azon, hogy csak a
helyét látod,
És tanítását nem hallod.

9.

Mézbeszédű Lukács pap, drágább myrtus-
olajnál,
Igasságod a szép nap, szebb valál a sár-
aranyánál,
Minket már a sas majd elkap, hogy tőlünk
eltávozzál,
És a farkasoknak hagyál.

16.

Pünkösdben a szép rózsák kertekben virá-
goznak,
Mezőkben a violák gyengédeden illatoznak,
Tenger'i bumnak pediglen habot akkor haj-
tanak,
Akkor többülnek s áradnak.

21.

Debreczennek utcái sirjatok sorsotokon,
Szemetek ékességi nem járnak már utcá-
tokon;
Már egy jövevény se kérdi, hogy ha Lukács
pap otthon,
És ha egészségben vagy on?

22.

Erdei zöldelő fák, mezei virágokkal,
Bánkódjatok violák, illatozó szagokkal;
Koszoruk és bokréta, árnyékos borostyánnal,
Hervadjatok hamarsággal,

24.

Reggeli szép harmatok, szünjete meg most
ti is,
Ne sarjazzék a fü, hadd száradjon meg a
föld is,
Hogy minden szív most csak zokog, hadd
bizonyítsák ok is,
Hadd asszon meg a pázsit is!

27.

Ime, minket már elhagysz, hangos szavu
gyámolunk,
Vigasztalást már nem adsz, mikor nyavalyá-
ban forgunk;
Mint menyörgő, nem rivogatsz, hogyha meg-
tántorodunk
Vagy ha a bünre hanyatlunk.

28.

Nem mondhatjuk, ugy nagyon, hogy eleget
(nem éltél,
Mert itt, a sovány földön, tündöklő vénséget
(értél,
De mi reánk nézve bizony még nagy, szép
(időt élnél,
Hogyha váltságos lehetnél.

29.

Utolsó tanításra, mikor köztünk felállál,
Ez nekünk a gyászruhánk, hogy ily hirtelen
(meghalál,
Szép nyájadtól, kegyes atya, csak el sem
(bucsuzhatál,
Mint szent Illyés, csak elmulál.

30.

Sebes szív vigasztalni kegyes beszédü valál,
Emberekkel mulatni szelid erkölcsöt tartottál,
A bünt pedig megfeddni, kit miben tapaszt-
(taltál,
Mennydörgőképen kész voltál.

31.

Minap Hodász így sira Lukács papnak ha-
(lálán,
A jó pástort sóhajtja, hogy elvitte a ma-
(darász,
Sok jó szerencsét kíván esztendőnek for-
(gásán,
Minden jóknak végső napján.

A 31 versszakból álló éneknek csak
mintegy felét, 15 versszakát közölhettem:
de azt hiszem, ezekből is megállapíthatjuk,
hogy Debreczeni Szappanos Jánost, a XVII.
századi magyar költők között, előkelő hely
illeti meg.

Megjegyzem, hogy Tóth Ferencz, „Tul
a tiszai ref. püspöknek élete“ (Győr, 1812)
című művében, a 84. lapon, valamint Szücs
István „Debreczen város történelme“ című
művében (Debreczen, 1871.) a II. kötet 566.
lapján, ez ének 21-ik versszaka közölve van.

Végül azt is meg kell jegyezmem, hogy
több idevonatkozó munkában, legújában
Zoványi Jenő nagybecsű Teológiai Lexikon-
ában is, Hodászi Lukács, Hodászi Pap Lu-
kács névvel szerepel ugyan, de véleményem
szerint hibásan, mert ő maga és kortársai,
a Pap nevet sohasem használták; így, Ke-
serűi Dajka János által felelte tartott s Deb-
reczenben 1612-ban megjelent halotti beszéd
czimlapján is csak „Hodászi Lukács“ van.
Tóth Ferencz is így írja; legelőször Szücs
Istvánnál látom a Pap-ot feltűnni, ami an-
nak félreértéséből származhatott, hogy a
debreczeniek, az akkori szokás szerint, Ho-
dászit egyszerűen Lukács pap-nak hívták s
a most ismertett szép ének is „Lukács
pap éneke“ címet visel. De ez egyáltalában
nem azt teszi, hogy az ő neve Hodászi Pap
Lukács volt; mert akkor „Pap Lukács éneke“
lett volna az ének czime.

Merénylet egy halott ellen.

(Szeget döftek a szívébe.)

Gyóroki tudósítónk egy bestiális eset-
ről ad hírt, amely a szomszédos Kúvin kö-
zségben történt s amely az ottani felvilágo-
sulatlan alsóbb néposztályra vet szomorú
árnyékot.

Egy az oláh nép körében meglehetősen
elterjedt babona folytán szörnyen megcsón-
kitottak egy hullat; az ember az esetet hallva,
a legnagyobb borzalommal gondol a nép
középkorias tetteire.

Az oláhok között ugyanis elterjedt az
a néphit, hogy a meghaltak lelke vissza tér
övéhez éjjente látogatásra s ezt csakis ugy
lehet megakadályozni, ha keresztül szurják
a halott szívére.

Igy történt ez Szinzsorszan Nika ku-
vini 71 éves öreg paraszttal is, ki tegnap-
előtt elhalálozott. Mikor a koporsóban fe-
küdt, köréje gyűlt a rokonság s a férfiak
egy 20-24 centiméteres szeget kalapács-
csal bevették a halott szívébe. Ez azonban
nem volt elég, hogy „a lelkét teljesen meg-
öljék“, négy krajcár ára gombostűt döftek
a talpába, száját pedig hamuval és kövekkel
tömték tele.

Vadállatias tetteket tovább nem folyat-
hatták, mert időközben megérkezett a pápa
s ez meakadályozta őket kegyetlen cseleke-
detükben.

A pápa a temetés után rögtön jelen-
tést tett az előjárásnál az esetről; azon-
kívül panaszt emelt a gyász-közönség kö-
zül egy ember is, aki hiába igyekezett a
halott elleni merényletet megakadályozni,

A vizsgálatot az ügyben rögtön megin-
ditották s az állatias hullacsonkitók bizo-
nyára elveszik méltó büntetésüket.

NAPI HIREK.

Isteniszteletek.

Holnap vasárnap a következő sorrend-
ben tartatnak meg: Nagytemplom: Uray
Sándor aradi s.-lelkész. Kistemplom: Csighy
Andor s.-lelkész. Újtemplom: Biró Ferencz
h.-lelkész. Ispótytemplom: Jánosi Zoltán
lelkész. Csapókeri imaház: Kovács János
népisk. felügy.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e.
10 órakor az isteniszteletet: Máté Károly
segédlelkész végzi. Délután 3 órakor imád-
kozás.

Debreczen küldöttsége a minisztereknél.

Debreczen város küldöttsége a törvény-
hatósági bizottság megbizásából tegnapelőtt
tisztelgett Széll Kálmán miniszterelnöknél,
mint belügyminiszternél és Wlassics Gyula
kultuszminiszternél, hogy kikérjék jóindula-
tukat és mielőbbi jóváhagyásukat a törvény-
hatósági bizottság ama határozatára, a me-
lyet a törvényhatóság az iskolák rendezésé-
sének ügyében hozott. A küldöttséget előbb
Széll Kálmán miniszterelnök fogadta. A kül-
döttséget Bakonyi Samu, Dobieczy Sándor
orsz. képviselők és Puky Gyula főispán ve-
vette a miniszterelnök elé. Tagjai voltak:
Kovács József polgármester, Vecsey Imre
főjegyző, Kiss Albert, Boczkó Sámuel főka-
pitány, Oláh Károly tanácsnok, Reichmann
Ármin, Polgári Bálint, Aczél Géza. A kül-
döttséget Széll a miniszterelnöki palotában
fogadta. Meghallgatta Puky Gyula főispán
beszédét, a melyre hosszasan válaszolt.
Kijelentette, hogy szívesen tanulmányozza
át a kérdést és igyekezni fog lehető gyor-
san dönteni. A belügyminisztertől Wlassics
Gyula kultuszminiszterhez ment a küldött-
ség, a ki a közoktatásügyi miniszteriumban
fogadta Debreczen küldötteit. Mint a mi-
niszterelnök ő is szívesen fogadta a kül-
döttséget és a legjobb biztatással bocsá-
totta el.

A Gotterhalte áldozata.

A pécsi hadapródiskola „Gotter-
halte“ botránja országos felháborodást
keltett. A pécsi botránynak több
áldozata volt, akik közé tartozott az
intézet egyik derék, magyar érzelmű
jeles tanára, Thurzó hadnagy, ki a
debreczeni 3. honvédgyalogezred köte-
lékébe tartozik. Thurzó hadnagy ugya-
nis, mikor a növendékek az osztrák
hóhérhymnuszt énekelték, méltó felhá-
borodásában ezt mondta: „Elég gya-
lázat, hogy akadnak ilyen növendékek

is. Ezért a hazafias, önértetes kijelentésért a kivezényelt honvédelmi miniszter, a cs. és kir. generális azzal büntette, hogy felmentette tanári állásától és visszahelyezte ezredéhez Debreczenbe. Ezzel azonban még nem elégedett meg a miniszter. Mint a fővárosi lapokból értesülünk, ezt a derék, kiváló katonatisztet kiüldözték a hadsereg köréből. A honvédelmi miniszter lemondásra kényszerítette. Meddig türjük még az ilyen gyalázatot?

Ferenczy Lajos meghalt.

Debreczen előkelő társadalmának holtja van. Meghalt Ferenczy Lajos, Debreczen egyik legrokonszenvesebb, legnagyobb tiszteletben álló tagja. Ki nem ismerte volna Ferenczy Lajos járásbirót? Lehetetlen, hogy volna azok közül valaki, a ki ne ismerte volna. Szerette őt mindenki és egyéniségével fogva rá is szolgált erre a nagy szeretetre. Könnyed, megnyerő modora mellett meg szép külsővel is megvolt áldva. Fiatalkorában csak a „szép“ Ferenczynek hívták. Még élete delén, a legszebb férfikorban, 52 éves korába a legjobb egészségnél és a legszebb külsőnek örvendett. De hiába! A sors rajta sem kegyelmezett. Nem gondolt arra, hogy váratlan halálával mily bánatot fog okozni, nagyszámu ismerőseinek és jó barátainak.

A különben erős férfiúnak aránylag rövid ideig tartott a betegsége. Mindössze három napig volt beteg, de ez éppen elég volt arra, hogy sirba vigye a közkedvelt férfit. A derék férfi tegnap reggel tért örök nyugalomra.

Halála óriási részvétet keltett. Az igazságügyi palotákra kitűzték a gyászlobogókat.

A birói karok tegnap testületileg kondoláltak az elhunyt rokonságánál. A ravatalt a Miklós utca 6-ik szám alatt helyezték el. Még halála után is le akarták még egyszer róni iránta való szeretetüket. A törvényszék, ügyészség, járásbiróság és az ösmerősök szebbnél-szebb koszorukat helyezték a ravatalra. Az elhunyt holttestét tegnap este kütön vasuti kocsin szállították Nagy Kállóba, a család sirboltjába, ahol ma dél után 3 órakor helyezik örök nyugalomra.

A haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

„Ferenczy Bertalan, Ferenczy Emánuel, Ferenczy Elek fiaival: Loránd és Tiborral, özvegy Ferenczy Gyuláné Kobilicz Izabella gyermekeivel: Ferenczy Paula férjével Vigh Béla és fiok: Vigh Bertalan, Ferenczy Zoltán, Ferenczy Viktor nejevel, Ditrich Máriával, gyermekeik: Ilonka és Endrével, Ferenczy Emil mint testvérek, illetve sógornók, unokaöccsök és hugok fájdalommal jelentik Ferenczy Lajos kir. járásbirónak élte 52-ik évében, 1903. június hó 5-én reggel 5 és fél órakor rövid szenvedés után történt elhunytát, A boldogultnak hült teteme, folyó június hó 5-én, délután 5 órakor fog beszéltetni és a következő nap

délután fog a nagykallói régi sirkertbe eltemtetni. Debreczen 1903. május 5. Az örök világhosszág fenyeskedjék neki!

A birói kar egyszerű, rövid gyászlapja így hangzik:

„A debreczeni kir. törvényszék, a kir. járásbiróság és a kir. ügyészség tagjai szomorodott szívvel jelentik szeretett kartársuk Ferenczy Lajos kir. járásbirónak 1903. évi június hó 5. napján történt gyászos elhunytát. Békeporaira!

A házbéradó és a pénzügyminiszter.

Az a küldöttség, mely a felekezeti iskolák segélyezése ügyében csütörtökön a bel- és közoktatásügyi minisztereknél fent járt, egyideűleg Lukács pénzügyminisztert is felkereste. A küldöttség biztos értesülést akart szerezni arról, vajon tényleg megfelel-e valóságnak egyes lapoknak állítólag „illetékes“ helyről nyert ama értesülése, hogy a miniszter döntött a házbéradó ügyében, még pedig oly módon, hogy a városra kötelezőleg kimondta az általános házbéradót. A küldöttséget a miniszter igen szívesen fogadta és kijelentette, hogy még e z i d e i g n e m d ö n t ö t t. Az iratok nála vannak már, de nem tanulmányozta még át. Végül biztosította a várost, hogy az igazságnak és a méltányosságnak megfelelőleg hozza meg határozatát a házbéradó ügyében.

Az intendatura ügye a közgyűlésen.

A városi színház házi kezelésének régóta huzódó kérdését a júniusi közgyűlés fogja utolsó fórumként elbírálni. A színügyi-bizottság két hónappal ezelőtt tartott ülésén három szavazattal kettő ellenében a házi kezelés mellett döntött. A hangulat azonban már egészen más a tanácsban. A tanács tagjai úgy gondolkodnak, hogy a város ilyen súlyos terhet kockáztatás nélkül nem vehet a nyakába. — Hasonló véleményben van a törvényhatósági-bizottsági tagok többsége. A júniusi közgyűlésnek egyik igen érdekes tárgya lesz az intendatura ügye, a mely azonban ad acta fog tétetni.

Eljegyzés.

A pénzügyintézetek hivatalnoki karának egyik kiváló tehetségű és szorgalmu tagja, a debreczeni kölcsönös segélyző egyesület érdekében gazdag főtisztviselője Tikos József a mai napon eljegyezte özv. Erdélyi Péterné született Merkel Antónia urasszonyt, Merkel Lajos altábornagy nagyműveltségű nővérét.

Rákóczi ünnepély a Svetits intézetben.

A debreczeni Svetits-intézet 1903. évi június hó 7-én vasárnap délután 5 órakor, az intézet nagytermében Rákóczi-ünnepélyt rendez, melynek sorrendje a következő: 1. Liszt F. „Rákóczi-induló“. 8 kézre. Előadja: Szarukán Lili, Hoher Jolán II. é. tk. n., Kurián Margit és Vámos Stefánia továbbk. növ. 2. „Kurucz dalok“. Előadja: a tanítónőképző énekkara. 3. Weber A. „II. Rákóczi Ferenc“. Szavalja: Péterfi Margit tanítónő-jelölt. 4. „Kik voltak a honvédek.“ Melodráma, zongora és hegedűkísérettel.

A fényképezés valamint a festészet terén külföldön szerzett gyakorlatom által képesítve vagyok művészi munkát és különlegességet előállítani. Képnagyítások, platin, akvarell festmények. Együttal felhívom a t. közönség figyelmét dusan felszerelt raktáramra fényképezési cikkekben, mely minden irányban versenyképes. Amatőr vevőim ingyenes oktatásban részesülnek, valamint díjmentesen használhatják kifogástalan felszerelt laboratóriumomat. A t. közönség pártfogását kérve, együttal biztosítom, áramim méltányosságáról szelkiismeretes kiszolgálásról.

Tisztelettel **BALKÁNYI** fényképész.

Szövegét írta Tóth Kalmán, zenéjét szerző: Alföldi László. Szavalja: Golonya Ilona III. é. tk. n. és Leidl Henrik III. el. o. n.; hegedűn kíséri: Guró Ilona III. é. tk. n. 5. „Czinka Panna nótája.“ Huber Sándor átiratában. Zongorán előadja: Sajó Berta tanítónő-jelölt. 6. Thaly Kalmán. „Bujdosó kurucz dala“. Szavalja: Trecska Margit III. é. tk. n. 7. „Rákóczi Ferencz Rodostón“, melodráma, zongora, hegedű és cimbalomkísérettel. Szövegét írta Várady Antal, zenéjét szerző Ábrányi Kornél. Szavalja: Czieleszky Margit tanítónő-jelölt, hegedűn kíséri: Korda Rózsi II. tk. növ., cimbalmon Horváth Klára IV. p. o. n. 8. „Rákóczi kesergő és induló“ Szent-Gályatiratában. Előadja a polg. iskola és tanítóképző énekkar zongorakísérettel.

Az obstrukció ellen és mellett.

Az alábbi számok minden kormányelnöki szavlatnál meggyőzőbben bizonyítják a nemzet hangulatát.

A katonai javaslatok ellen küldöttség jött a fővárosba: 68. összesen 22,340 emberrel. Feliratban tiltakozott: 37 vármegye és törvényhatósági város, 24 rendezett tanácsu város, 2143 község, 114 választókerület közönsége. — Ezekben a kérvényeken 196,800 aláírás olvasható. Népgyűlést tartottak a katonai javaslatok ellen 118 helyen. Ezek mindegyike kérvényt is adott be. Tiltakoztak még: a magyarországi egyetemek és főiskolák nevében együtt 12 iskola; külön is tiltakoztak a budapesti és kolozsvári egyetem ifjusága, továbbá a debreczeni, pozsonyi, maramaros-szigeti főiskolák ifjusága.

Az obstrukció ellen, de nem együttal a katonai javaslatok mellett nyilatkozott 39 vármegye és 9 törvényhatósági város.

A katonai javaslatok ellen tiltakozó 37 törvényhatóság, 24 rendezett tanácsu város és 2143 község legalább is jelent annyi többséget, mint az obstrukciót elítélő 48 törvényhatóság. Az obstrukció ellen egyetlen helyen sem tartottak népgyűlést. Csupán néhány kamara adta be a derekat. És hol van az ifjuság lelkesedése a katonai javaslatokért? Nevetséges erőlködés tehát a kormány hivatalos tüntetése, mikor a számok az ellenzék igazát bizonyítják.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Oláh Sándor—Szücs Juliánna, Bencze István—Vas Juliánna, Vizesi Lajos—Tóth Zuzsanna, Dunka György—Ficsári Veronka, Kazan Miklós—Bálint Ilona, Schwartz Jakab—Stammerger Katalin, Lázár, Kornél—Kovalcszky Ottilia, Barabás Zsigmond—Kis Lidia összesen 8 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő haláleseteket jelentették be: Latos József 8 hónapos, Tari Róza 10 hónapos, Szinebár Károly 11 hónapos, Szilágyi Erzsébet 16 éves, Béres József 7 hónapos, Bagdi Jenő 6 hónapos, Sándor Tibor 19 napos, Kovács József 19 hónapos. Dienes Karolin 1 hónapos, Márton Salamon 15 éves tanuló, Galgóczi Erzsébet 17 hónapos, Erdei Margit 10 éves, özv. Kain Albertné Borsos Róza 77 éves, Sefcsik Lajosné Tér Mária 40 éves, Kovács Mária 22 éves varrónő, Elek István 69 éves napszámos, Olajos József 1 hóna-

Balkányi fényképész.

Debreczen, Piácz-u. 81.

Boros Testvérek nődivatan áruházában
 Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
 Jó Sefrek, Batisztok, Vász-
 Olcsó nyak, Szőnyegek, Füg-
 Divatos nyök, Ágyterítő, Pipere cikkek.

Villanyos házcikkek felszerelést olcsón és szakemberien készít **Rosenberg és Hammer** villanyműszerészek Debreczen, Piacz u. 2. sz. a nagytemplom mellett.

Premier Kerékpárok
 leg leg
 finomabb jutányosabb
 a világ vásáron
 Árjegyzék díjmentesen
 Premierwerke Eger, Csehország

Fülolaj
 Csak a legjobb
 elalított vajat
 gyorsan és teljesen
 gyógyít idős szakos
 süketseget,
 fülfájást,
 fülzúgást,
 és nagyothallást
 még a legkisebbeknél is.
 Egyedül kapható üvegeje 2 ft.
 Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszerésze az „Arany
 egyszerűhöz” Debreczenben

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igen ezélszerű) 1000 lapos 2 ft 20 kr. 500 lapos 1 ft 20 kr-ért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Uzoda megnyitás a Margit-fürdőben.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében fedett és langyos vízzel megtöltött

uszodámat

MEGNYITOTTAM.

Az uszás tanítást **Letenye János** szakavatott uszó-mesterem végzi.

Az uszoda minden nap reggel 6 órától 9-ig férfiak, reggel 9-től déli 12-ig nők, d. u. 1 órától esti 8-ig férfiak részére áll rendelkezésre.

Idénybérlet személyenként 14 korona.

Minden bérelő egy saját uszóruhát és egy lepedőt köteles magával hozni vagy annak gondozását az uszó-mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszó-mesterhez fordulni.

Szíves látogatást kér

tisztelettel
 a **TULAJDONOS.**

Szép jövedelemre

tehetnek szert intelligens egyének egy előkelő intézet képviselőitől elvállalása által.

Ajánlatokat „megbízható” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvegeje 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büziklik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” címzett gyógyszer-tárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Olcsó

törlesztéses kölcsönök
Földbirtokra és bérházakra
15—65 évre.

A kölcsönök bármikor visszafizethetők.

Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt a

Takarék és Hitelintézet
 részvénytársaság

Debreczenben, Csapó-u. 4 sz.

Kolbeck HÁRSFA szállodája

BÉCS, 10. kerület. Laxenburgerstrasse 19.

A déli és az államvasuti indóház mellett — a közúti villamos vasut megálló helye minden irány felé. Barátságos polgári új berendezésű ház. Villamos világítással, fürdővel és mérsékelt árakkal. Kiszolgálás és világítás nem lesz különösen számítva.

Kolbeck Ferencz

szállodás.

„Borszéki borviz”
 a savanyuvizek királya

Borszék

(Csikmegyében.)

Fürdőidény jun. 15-től szeptember 15-ig.

900 m. maga ősfenyvesek között fekvő klimatikus gyógyhely, világhírű hideg lobogó fürdőkkel, erős vasas forrásokkal kitűnő vaslappal, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézettel. Szállodákban és magánvilakban 600 szoba. 2 ágyas szobák idényre 60—160 kor., szobákhoz konyha 30—80 kor. Olcsó fürdő árak, jó élelmezés, piac, két mészárszék helyben. 30 km-t meghaladó pompás sétautak a fenyvesekben, remek kiránduló helyek. Fürdőorvos **dr. Vámosy Zoltán**, egy. m. tanár (június 14-ig Budapesten VIII. Szentkirályi u. 6.)

Közlekedés: **Sz. Régenig** vasuton. Naponta gyors kocsijarat váltott lovakal gyönyörű s-ép és jó uton. Gyorskocsikra előjegyeztetni **Kapusi Danielnél** Szász-R-
 gen.

Prospektussal és árjegyzékkel szolgál

az igazgatóság.

Borvizet lehet rendelni az igazgatóságnál; Budapest: **Édeskuty L., Péczeli** és **Lencz** uraknál, vidéken a jobb fűszer és ásványvíz-üzletekben.

MEGHIVÓ.

A hajdunánási kölcsönös segélyző egyesület mint szövetkezet tagjait a f. 1903 év július 19-ik napján d. e. 10 órakor az egyesület helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Igazgatói jelentés az 1902—3. üzleti év eredményéről.
2. Az 1902—3. üzleti év mérlegének és zárszámadásának elbírálása.
3. A felügyelő és felszámoló bizottság jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselők részére.
4. A felügyelő bizottság rendes tagjainak és egy póttagnak megválasztása.
5. A XIV. évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok értelmében kilépő igazgató választmányi tagok és póttagok helyett új tagok választása.

Hajdunánás, 1903. jun. 5.

Dr. Nagy Lajos
 elnök.

JEGYZET: Az igazgatói jelentés és a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg az intézet helyiségében 8 nap alatt a közgyűlés megtartása előtt bárki által megtekinthető.

Csak 10 napig HENRY CIRKUS

a széna-vasártéren
 a Hatvan-utcai vasuti állomás mellett.

A tegnapi váltott jegyek ma érvényesek.

Holnap vasárnap 2 nagy előadás, d. u. 4 és este 8 órakor.

A tegnapi rossz időjárás utáni óriási sár eltakarítása annyira késtette a munkálatokat, hogy a tegnapi hirdetett

Megnyitó előadás

ma szombaton,

1903. június hó 6-án, este 8 órakor tartatik meg.

Erdő-Bénye

gyógyfürdő
Zemplénnvármegyében.

A fürdőidény május 21-én kezdődik és tart
szeptember 15-ig

Hatása : gazdag vas és timsó tartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben, sápkórban, idegben, talmakban, görvéllykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknél. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az újonnan fölépült fürdőlakban, 20 fürdőszobában 4 porcellán, 4 réz és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül 4 kisebb szoba a hidegvízgyógyomódhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhany készlettel, izasztó kamarával, 2 pakoló ágygal és a villamos fürdőház szükséges készletekkel. Használhatók iszap, sós és villamfürdők ; masszázs, izasztó és hidegvíz gyógyomód. Ivógyógyomódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségben s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgáltnak : csinos ét, tánc, olvasó s női terem, könyvtár, hírlapok, billiárd, társas és tornajátékok, naponként kétszeri térszén. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Fürdővendég ös : Popovics Szilárd Debreczenből. Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izr. vendéglő csinos, új verandás épületben van elhelyezve. Házi gyógytár, posta és telefon állomás helyben van. Sürgönyök Erdő-Bényére címzendők, ahol is a táviró állomás van. Vasuti állomás : Személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő. Gyorsvonathoz Liszka-Tolcsa, honnan és hova bérkocsijárat van berendezve jutányos tarifa mellett. Fürdőorvos Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

A haj újra növése!

A bel és külföld ezer és ezer orvosa ajánlja a „Lovacrin hajvizet“ hiányos haj és szakáll növesnéli stb. A „Lovacrin hajviz“ férfiaknak, nőknek és gyermekeknek pompás hajazatot kölcsönöz, minden haját sűrűvé, hosszuvá, teljessé, fényes és selyem puhává teszi, azt ifjui frissesség és szépségében megtartja, megóvja a kihullástól, a fejbőrt tisztán és egészségesen tartja és a kopaszságtól megóvja. Korai öszüléknél a „Lovacrin“ által festés nélkül eredeti színét visszakapja ismét. A Lovacrin a létező legjobb cosmeticai szer a haj és szakáll ápolására. „Lovacrin“ egészségügyileg megvizsgáltatott és kiváló előkelőségektől jónak elősmerttetett.

Egy üveg „Lovacrin“, mely több hónapig elég, ára 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. Próbá-
üvegeket 2 koronáért küld postai utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett

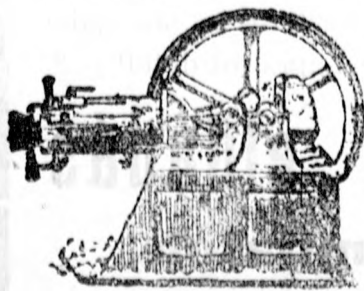
Feith M. Bécs

VI. Mariahilferstrasse 45.

Raktár Debreczenben : Tóth Béla gyógyszer-tára,
Muraközy László gyógyszer-tár a Naphoz.

Elismert legjobb s legolcsóbb

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezeség mellett minden gazdasági célra alkalmas. **Nem gyorsfutók te-
hát malomüse-**

mekre különös előnnyel használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER motorgyára.

Magyarországi vezérképviselőt és raktár:

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körut 61.

Árjegyzék ingyen!

Tisztelegősen ügynökök kerestetne k.

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilek, douchesse szaténok, és mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok, piqué ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű chifonok, csikós jegyű havasi vásznak, Szepességi Damast asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olcsó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tőzsde mellett.

Új biztos gyógyomód.

Hirneves orvosok bizonyítványai. Ártalmatlan, orvosság nélkül.

Minden idegbetegnek

legmelegebben ajánlható a Weissmann Roman 26. kiadású röpirata :

„Idegbetegségek és gutautésről“

annak megelőzése és gyógyítása.

Ingyen kapható Debreczenben dr. Rothschnek V. Emil gyógyszer-tárban.

Csodaszép

a szelid fehér és puha arczzsin, valamint az arc szeplő és bőrtisztátalanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann lilliomtej szappannal.

Védjegy : 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmil gyógyszer-tárban és Nagy Andrásnál.

Családi Singer gép 32 forint.

Értesítés.

Az alant jegyzett czég a maga nemében azon páratlan kedvezményt nyújtja mindazon nőknek, kik Varrógépet vásárolnak, hogy teljesen ingyen minden utánfizetés nélkül, kitanítja a divatos női szabászatban.

Alkalma van tehát mindenkinek, teljesen ingyen hozzá jutni egy a legdivatosabb nőiruha, valamint a fehérenemű szabászat-hoz, valamint a legtökéletesebb szabás mintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk Családi Singer, Karika hajós Vibrating, és iparos gépeket, a legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett Szabadalmazott himző készülék minden gépre alkalmazható.

Kérékpárok, valamint alkatrészek igen jutányos árban kaphatók.

Egy jó karban levő TANDEN olcsón kapható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer.

Villanyműszereszek, Varrógép és Kérékpár raktár (Piacz-u. 2 sz.)

Javlatok : a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint vérszegénység stb. Ellenjavalat : aszkór.

Gleichenberg gyógyhely

Alkalikus muriatikus források : Constantin és Emma forrás, alkalis-muriatikus szénsav, János forrás : tiszta szénsav, Klausen forrás ; savó, sterilizált tej [száraz táplálás] kefir, források belélegzés, fenyőtűgöz belélegzés, mindkettő külön kabinokban, légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőtű és aczélfürdők. Nagy vízgyógyintézet, terepkura. Lány. langyos meleg,pormentes, szélesendes levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsik megrendelések

Saison máj. 1-től szeptember végeig.

az igazgatóságnál Gleichenberg.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére.

Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravalló-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangszerkészítési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főter 41. sz. I. emelet. Főtűzsdével szemben.

CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi jótállással, 3 havi ingyen tanítás. Iskolahegedű 6 kor.tól feljebb, finom mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű hangszerekből nagy választék.** Kitűnő, tartós, kellemes hegedű- és czimbalom húrok és mindenféle alkatrészek. A legkomplicáltabb **Javitásokat** is felelősség mellett, művészi szakértelemmel készítenek, régi hangszert veszek vagy cserélek.

ZONGORA hangolását rövidre vágását vagy bármennemű javítását a legképzettebb szakértelemmel felelősség mellett jutányosan készítem. Vidéki hangolást soron kívül.

Az új szőnyegházban

ujjonnan nagyválasztékban érkeztek:

Szőnyegek

Agy és asztalterítők

Szövet, selyem, plüsfüggönyök

Butorszövetek

Ujdonság:

Aplikált csipke Storok

Volanttal.

Valódi Linoleum.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 11.

Hölgyek részére nélkülözhetlen.

A női szépség

A legjobb szőpítő szer.

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

Margit-Crém,

Törvényesen védve.

Ezen **világhírű** arckenőcs pár nap alatt eltávolít szőpítőt, májfoltot, pattanást, bőrbajtkát (Mitesser) és minden más bőrbajtkát. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 k, nagy 2 k. **Magithölgypor** (3 színben) 1,20 fl. **Margit szappan** 70 fl. **Margit fogpép** (Zahn pasta) **Margit arcviz** 1 k. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldés után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész **ARAD.**

Kaphatók minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszer kereskedésben.

Főraktár Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Mihailovits István, Muraközy L. Rotschnek V. E. dr. gyógyszerész-ban, Jóna és Jóna droguériájában.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

B)

Csodás gyors hatása.

Klimatikus gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegviz-gyógyintézet

(Bereg megyében.)

Posta és távirada a fürdő telepen.

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok,

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuviz és fürdők. **ez idén ujonnan és czél-szerűen átalakított sós és fenyőbelégzési intézet,** villany massage, természetes melegtej, juhsavó, mindezek czél-szerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes hely. Gyógyszertár. Allandó fürdőorvos. Két vendéglő.

Kitűnő ellátás és lakás.

Elsőrendű cigányzene.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz) gége, hörg, és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépda-ganatok, vizeletgyulladás, specifikus s görvé-lyes csontbá talmaknál. Mindenféle idegbán-talmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértűbajok, kösz-vény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehér folyás, sápkór, havi zava-roknál.

Idény májustól októberig.

Prospektussal s egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

4963—1903 sz.

Árverési hirdetmény.

Földbirtok haszonbérbeadása végett.

Debreczen sz. kir. város tulajdonához tartozó alábbi földbirtokok **1903. évi július hó 22. napján d. e. 9 órakor** a város székházának kistanács termében (I. emelet, 34 szoba szám) megkezdendő s szükséghez képest még délután esetleg másnap délelőtt is folytatva tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.

A földbirtok mindenikére külön-külön szerkesztve levő árverési feltételek a városi számvevősnél közszemlére kitétetek s ott a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanottan a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

Haszonbérbe fognak adatni:

I. 1903. okt. 1-től kezdődő 3 évre:

1. A sámsoni árokréti (alsó-állási) 108 hold.
2. Sz. Nagy Károly-féle 8 hold 202 □ öl majorsági.
3. A Kerekes-féle 2 hold 278 □ öl majorsági földek.

II. 1903. okt. 1-től kezdődő 6 évre:

4. Az Apafája és hadházi ut között fekvő 6 hold 38 □ öl.
5. A nagyerdő és hadházi ut között fekvő 49 hold 1257 □ öl.
6. A körkemence mellett északon fekvő 65 hold 1129 □ öl.
7. Az Ondódon levő 10 hold 698 □ öl Kolozsi-féle házutáni föld.
8. A Kónyán levő ugynevezett Kincseshegy környéki legelő 24 h. 694 □ öl.
9. Az ugynevezett pipagödrök s kősüly folyásnak ezek mellett eső része 11 hold 217 □ öl.
10. A h.-nánási vasut és löversenyter között fekvő 102 hold.
11. A téglavető gödrök melletti 38 hold 1.71 □ öl.
12. A külső baromvásártér melletti s a h.-nánási vasut mentén elhuzódó 184 h. 840 □ öl.
13. A halápi telek és bokorhegy nevű 167 h. 43 □ öl földek.

III. 1904. okt. 1-től kezdődő 3 évre:

14. A várad-utcai cigánysor végén s a régi sertésvásártérhez vezető utnak jobb oldalán levő faraktár 1200 □ öl.
15. A sámsoni ut baloldalán levő régebben trágya lerakó helyül használt 1 1/2 hold.
16. A Józsakert és nagyerdő között fekvő Holcsy-féle föld 4 h. 58 □ öl.
17. Az ugynevezett Salétromkert a Salétrom laktanya háta megetti 9 h. 1287 □ öl legelő földek.

IV. 1904. okt. 1-től kezdődő 6 évre:

18. A h.-sámsoni határban a „Vermes oldalon“ levő majorsági föld 473 h. 157 □ öl.
 19. A h.-sámsoni határban levő 435 h. 650 □ öl ligeti föld.
 20. A guti telek és Major Bálint-féle 845 h. 580 □ öl föld.
- Mely árverésre az érdeklődők annak megemléstésével hivatnak meg, hogy az árverelő küldöttség kezéhez a kikiáltási árnak 10%-a bánatpénz gyanánt készpénzben leteendő lesz.

Debreczen, 1903. május 25.

A városi tanács.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a m. t. közönséget értesíteni, hogy

**Szent-Királyi Tivadar ur
műiparáru üzletét**

megvásároltuk s azt a legdivatosabb és legizlésebb árukkal ujonnan felszerelve

BORSOS és LATZKÓ

czég alatt tovább folytatjuk. Különös nagy raktárt fogunk tartani: **utazási cikkek, vadász-fegyverek, lovaglószerek, alkalmi ajándékok, chinaezüst árak, pénz és szivar-tárczák, férfi divat és mindennemű műipar árakban.**

A viszonyokkal számolva, **az eddigi árakat tetemesen leszállítottuk.**

A midőn a legelőzékenyebb s legjutányosabb kiszolgálásról biztosítjuk, kérjük a n. é. közönség szives támogatását.

Kiváló tisztelettel **Borsos és Latzkó.**

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitünőnek elismert
dr. Sighulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. — Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy agy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis tégely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sighulsky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arera láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 k. 60 fl., egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE - FOGPOR

legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösödésük eltávolítására s megóvására, mely által egyúttal a foghúsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilette szappan. A bőrt finomra és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra minta darabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fl.

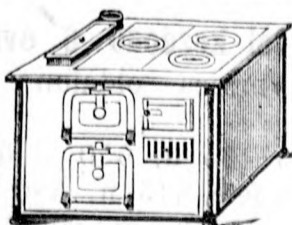
HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerertárban (Tisza palota), **Dr. Rothheinek V. Emil**, **Mihalovits Jenő** gyógyszerertárban.

Triumph- Takaréktűzhelyek

háztartások és gazdaságok részére mindenféle kivitelben. 30 év óta a legjobbnak és legtartósabbnak elismert szolid gyártmány. A legnagyobb megtakarítás a tüzelő anyagban. **Takaréktűzhely különlegességek** szállodák, vendéglők és kávéházak részére. Árjegyzéket és költségvetéseket készséggel küld. **Ügyes**, szállodások, építőmesterek és földbirtokosoknál ismeret-séggel bíró vizsont eladók kerestetnek.

V. Triumph" takaréktűzhelygyár **G. Goldschmidt & Sohn**
Wels, Bb. De.

PÁSZTOR GYULA és TÁRSA

Telefon 271

vaskereskedése

Telefon 271

Csapó-utca, Bankház.

Ajánljuk rendkívül dusan berendezett vaskereskedésünket a n. é. közönség becses figyelmébe, ahol minden e szakmába tartozó árukon kívül bevezettük s állandóan raktáron tartjuk a legjobb új szabadalmazott

Jégszekrényeket

a mit hallatlan olcsó árakban árusítunk el, továbbá: Debreczen és Hajdu megye részére kizárólagos elárusítását nyertük meg a világhírű

Törökkaszáknak

melynek mindegyikét jótállás mellett akár tíz darabig is visszaveszünk,

Permetezőket

minden fajból részletfizetésre is egy évi feleletre adunk.

Külön felhívjuk a t. földbirtokosok és gépész urak szives figyelmét Angol Ia gépszijainkra, valamint mindenféle gépfelszereléseinkre u. m. olasz kender, csepük, asbest pakolások, gumigyűrűk, vízjelző üvegek stb. stb. a legolcsóbb napi árakon.

Ezen tényekkel ismét igazolni kívánjuk ama törekvésünket, hogy t. vevőinknek lehetővé akarjuk tenni nálunk bizalmas beszerzési forrást nyerhetni.

Kérjük a t. közönséget bizalommal hozzánk fordulni, ígérvé hogy mindenkor pontos és lelkiismeretes kiszolgálásban fogjuk részesíteni és maradunk

teljes tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

Alapított 1801.

Üveg- és porcellán-üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Üveg, porcellán, tükör, lámpa, képkeretezés és épület-üvegezési üzletemet

a mai napon

Főtér 42. sz. Lamprecht-palotába helyeztem át.

Üzletemet tetemesen megnagyobbítottam, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb árukkal ujonnan felszereltem.

Kérem a n. é. közönséget, szerencsétlenségem látogatásával és pártfogásával.

Tisztelettel **Blattner Gyula.**

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és
szőlő-örlőket,
bogyozógépeket
Gyümölcsaszáló készü-
lékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserőltető gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.